EINAR CHRISTIANSEN

VIFANDAKA

OPERA I TRE AKTER

MUSIKKEN AF ALFR. TOFFT

TREDIE OPLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCV

EINAR CHRISTIANSEN

VIFANDAKA

OPERA I TRE AKTER

MUSIKKEN AF ALFR. TOFFT

TREDIE OPLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI
1905

Denne Text er forfattet over et af Componisten opgivet Emne, som er hentet fra indiske Sagn.

Sommeren 1893.

EINAR CHR.

PERSONERNE

KONGEN i Anga.
SANTA, hans Datter.
KATSJA, Vismand.
RIASRING, Bramin, Eneboer.
VIFANDAKA.

YAMA, Dødens og Retfærdighedens Gud.

Chor af unge Piger. Chor af Angafolket.

Handlingen foregaar i Indien.

Digitized by the Internet Archive
in 2013

http://archive.org/details/vifandakaoperitr00toff

FØRSTE AKT.

Urskov. — Morgen.
RIASRING og VIFANDAKA, knælende mod den opgaaende Sol.

BEGGE.

Vi hilse Dig, Morgen, livsalige Stund,
der styrker hver Skabning, som haaber og strider.
Vi hilse Dig, Sol, Du alt Levendes Grund,
der kongelig frem over Bjærgene skrider.

Styrk min Sjæl til Dagens Færd,
fyld mit Hjerte med din Glød!
dræb med dine Straalers Skjær
Angst for Liv og Angst for Død.
Lad i Dig min Tanke dvæle,
lad din Renhed mig besjæle
til at sone, hvad jeg svag forbrød.
de rejse sig.

RIASRING.

Har Natten styrket Dig, min Søn?

VIFANDAKA.

Dens Tavshed klang, dens Mørke sang omkring mig,
jeg vaagen laa og lytted til dens Røst.

RIASRING.

Igjen inat?

VIFANDAKA.

Igjen inat, min Fader.

RIASRING.

Din Uro lever i Dig selv.
Med Bøn og Tugt Du ave maa dit Blod,
der frister som en Aandehær din Tanke.

VIFANDAKA.

Ja, det er sandt: i mig selv, i mit Hjerte,
leve de Længsler, der fylde min Dag,
røve min Søvn som en vaagende Smerte,
banke i Blodet med manende Jag.
Her har jeg levet, saa længe jeg mindes,
fanget i Skovens det løvtækte Bur.
Ak, men jeg veed jo, en Verden der findes
udenfor Træernes bølgende Mur.
Skal jeg da aldrig den Verden faa skue,
evig kun spejle min Længsel i Graad,
evig kun tvinge og knægte og kue
Livet herinde, der sprudler mod Daad?

RIASRING.

Du ved ej, hvad Du siger.
Her, her er Livet, her, hvor hellig Taushed
omsuser Skoven, her, hvor ingen Lyd
tør bryde Sjælens himmelfødte Andagt.
Histude Alt er Skin kun og Bedrag,
kun Lyst i Løgn, kun Kval i skuffet Tiltro.
Jeg kender Alt, har prøvet Alt, og valgt
for *Dig* som for mig selv det Bedste:
Naturens Ro, der spejler Bramas Renhed.

VIFANDAKA.

Din Visdoms Kilde er kun Sand for *mig*.

RIASRING.

Een Stræben kun er værdig Bramas Skabning:
den, at afdø —
at tabe sig i bedende Beskuen,
at løses fra sin egen Kummers Tomhed
for helt i Altets Fryd at svinde hen,
at vorde Aand i Aand og Sjæl i Sjæl,
ombølget af Nirvanas Himmelstrømme.

Mod dette Maal har jeg med Sejer stræbt;
thi Døden selv, den røde Yama,
maa gennemfare Rummet paa mit Bud.

VIFANDAKA.

Jeg veed, Du er den Største her paa Jord.
Min Tørst mod Livet stiller Du dog ikke.

RIASRING.

Vær tryg, min Søn. Jeg svoret har en Ed;
Du selv har hørt den, og dens Vælde greb Dig:
jeg ofrer Dig mit Liv!
Slaa Lid til *den*, byg fast paa *den* din Fremtid.
Den leder Verdens plumre Vande
i vide Kredse om din Kildes Løb
og skjærmer Dig mod alle onde Skjæbner.

VIFANDAKA.

Dit Ord er mildt som Skovens dybe Skygge
og vældigt som den naaderige Død.
Jeg troer Dig, men mit Hjerte lider Nød.

RIASRING.

Din Smerte, Søn, er Broen til din Lykke.
Nu følg mig til vort Arbejd og vær glad.
Begge ud til venstre.

KONGEN, KATSJA, SANTA, CHOR af PIGER (fra højre). Santa og Pigerne holde sig i Baggrunden.

KONGEN.

I Lunden her, Du siger, han har hjemme,
den Yngling, Barn i Sind, dog Mand i Kraft,
der løser Anga-land af Tørkens Kummer.

KATSJA.

I Templet Stemmen lød:
„baade viis og enfoldig,
Gudernes Yndling,
ej Konge, ej Bramin,
og dog dem begge!“
Og se, han lever her, Vifandaka —
et Barn af Kongeslægt,
der røvede sin unge Moder Livet

den Stund, han fik det selv. Riasring fandt ham
og saae i ham en vordende Bramin.
Formaa vi ham til Anga-land at drage,
vil Indras sommertunge Vrede stilles
og Himlens Sluser aabnes for vor Tørst.

KONGEN.

Saa give alle Guder, det maa lykkes.

CHOR AF PIGERNE.

Mægtige Indra,
hør vore Klager!
Støv er vor Græsgang,
Ørken vor Ager.
Hyl om din Solglans
Skyernes Klæde,
sval os med Regnens
hellige Væde.

KATSJA.

Hør mig, I Piger, som har fulgt os hid.
I eders Hænder Landets Frelse hviler,
thi kun af Kvindehaand kan føres bort
den Ungersvend, der aldrig Kvinde skued.
— „men ej ved List eller Trolddom
maa I ham lokke;
Elskovs fribaarne Glæde
lede hans Fjed!“
Og farefuld er Vejen, I maa træde;
Riasrings Hævn har Aander i sin Magt.

PIGERNE nærme sig.

Nu tal! — hvo elsker Anga-land saa højt,
hun vover Livet for dets Frelse?

Taushed.

Ingen?

KONGEN.

Ve, Ingen, Ingen!

Pause. PIGERNE vende sig bort.

SANTA.

frem.

Fader!

KONGEN.

Santa! — Du?

SANTA.

Stille som et Sus i Skove
taler Brama i mit Hjerte.
Fader, lad mig Livet vove
for at løse Rigets Smerte.

Mod Riasrings Hævn og Vrede
søger Styrke jeg i Bønnen.
Ej til Ondt jeg skal forlede
Guders Yndling, Kongesønnen.

Eet kun ængster og forvirrer:
tør jeg spørge? tør jeg svare?
Og naar bedende han stirrer,
siig — hvordan skal jeg forklare —?

Tør jeg se ham i hans Øje?
tør med Smil hans Smil jeg møde?
siig mig, tør til Kys jeg bøje
Munden mod hans Læber røde?

KONGEN.

Din Uskyld, Santa, vil dit Liv bevare
og frelse Landet af dets Nød, den svare.
Tag dette Kys, en Tak fra Angas Børn,
en Tak fra mig, din kummerfyldte Fader.
kysser hende.

KATSJA.

Med Vin og Sang Vifandaka Du møde;
thi Vin og Sang gør alle Hjerter bløde.

KONGEN
med Chor.

Alvise Fader, Du vor store Trøst!
vær Du det milde Lys i hendes Øje,
vær Du den blide Klang i hendes Røst,

vær Du den rene Sjæl i hendes Bryst,
at uden Svig hun Mandens Sind kan bøje.

Alle (undtagen Santa) ud til højre.

SANTA alene.

SANTA.

Mægtig som et Tempel hvælver
Skoven sine brede Kroner;
Blomst og Blad i Andagt skjælver
under Vindens tyste Toner.

Angst jeg staaer i denne Stilhed,
som af Bramas Aande dugges,
haaber Livet af hans Mildhed,
der som Solen aldrig slukkes.

VIFANDAKA
udenfor.

Skal jeg da aldrig den Verden faa skue,
evig kun spejle min Længsel i Graad,
evig kun tvinge og knægte og kue
Livet herinde, der sprudler mod Daad?

SANTA.

Mit Hjerte siger mig, at det er ham.

Hun trækker sig tilbage, alt som Vifandaka nærmer sig, og forsvinder tilsidst i Forgrunden til højre, hvorfra hendes Sang kort efter lyder.

VIFANDAKA kommer fra venstre, draget af Tonerne.

SANTA
udenfor.

Du hvide Blomst, der vugges af hellige Vande,
vogtet af Maanen, der kysser dit Snebægers Rande,
Nat er dit Liv, og Stjerner gro i din Bund.
Siig mig din Drøm, og siig mig din slumrende Længsel,
løs dine lønlige Suk af Knopdækkets Fængsel,
stille din Lykke lad stige som Duft af din Mund.

Jeg har vel Længsler som Du, der bæve og hige,
Haab, der som dine ved Nattetid skabe et Rige,
straalende, stjernebesaaet, en blaanende Drøm.
Maanens sølverne Haand har buet dens Himmel,
vaarfrisk dufter dens Jord af Knoppernes Vrimmel,
viet af Kys vugges jeg ned ad dens Strøm.

VIFANDAKA.

Det klinger i Skovens Sommersal!
det toner fra alle Grene.
For første Gang i min lange Kval
er ej min Hjerte alene.

SANTA kommer fra højre, medbringende en Kurv.

SANTA.

Hil Dig! — blev din Bøn annammet?
Var der Glæde ved din Bod?
Drager ej en større Verden
bort dit Sind og bort din Fod?
I dit Tempel vil jeg knæle,
ak, men tør kun stakket dvæle.

VIFANDAKA.

Skjønne Ubekjendte, hil Dig!
Kom og hvil Dig her en Stund,
hvor det unge Grønsvær tættes
til en Pude blød og rund.
Her er Frugter. — Er Du tørstig,
sprudler Kilden for din Mund.

SANTA.
giver ham Frugter.

Bedre Frugter skal Du smage,
gløde nde af Sol og Sommer.

VIFANDAKA.

Fra et Underland Du kommer.

SANTA.
skjænker Vin.

Og for Læbens tørre Brand
gyder Vin jeg i mit Bæger.

VIFANDAKA.

Hvor det styrker, hvor det kvæger,
dette gyldendunkle Vand!
knæler.
Dybt jeg bøjer mig mod Jord,
der, hvor dine Fødder træde.

For mit Hjertes søde Glæde
ejer Tanken ingen Ord.

SANTA.

Rejs Dig! — Der, hvor jeg har hjemme,
hilse vi med Læbers Møde,
hilse vi med Kyssets Tegn.
kysser ham. — afsides
Var det Trolddom, var det Brøde?

VIFANDAKA.

Sødere end Vinens Sødme
var din Hilsens varme Dugg.
Tag da min. Den tør kun strejfe
dine Læber som et Fnug.
kysser hende.

SANTA.

Nu lev vel!

VIFANDAKA.

Hvorhen? — o dvæl!
underfulde Ubekjendte!
Aldrig før et Øje tændte
slige Flammer i min Sjæl.
Aldrig har en Dreng jeg mødt,
der som Du var hvid som Svanen,
smal om Livet som Lianen
og med Brystet buet blødt.
— Siig, hvo er Du?

SANTA.

Jeg er Kvinde.

VIFANDAKA.

Kvinde, det er Livets Ord,
slutter hele Verden inde.
Siig dit Navn.

SANTA.

Jeg hedder Santa.

VIFANDAKA.

Santa, Santa! — det skal sprede
Lys og Lykke paa min Vej.
Alle Fugle vil jeg bede
lydt at juble det som jeg.

SANTA.

Vi maa skilles nu.

VIFANDAKA.

Jeg følger.
Skjønt jeg har Dig nu saa nær,
at din Aandens fine Bølger
mod min Kind som Luer brænde,
større Lykke vil jeg kjende:
tæt ved Hjertet skal Du hvile,
thi mit Hjerte har Dig kjær.

SANTA.

Nu, saa følg mig.

VIFANDAKA.

Lad os ile.

SANTA ud til højre. VIFANDAKA vil følge, men standser, da han hører RIASRINGS Stemme.

RIASRING.

udenfor til venstre.

Brama, Du, hvor Alt begynder,
Brama, Du, hvor Alt udslukkes,
Du, hvis Arme aldrig lukkes
for en offervillig Synder,
Dig jeg gav min Søn i Eje,
vogt hans Fod paa Støvets Veje.

VIFANDAKA.

Ve mig, ve! hans Ord mig stinge,
skarpe som en sleben Klinge;
ve mig, ve! hans Ord mig binde,
bløde som et Barndomsminde.
Alt han var mig, Lærer, Fader.
Ve mig, om jeg ham forlader.

SANTA.
udenfor til højre.

Du hvide Blomst . . . . . .

VIFANDAKA.

Atter hendes Stemme klinger,
baaren som af Fuglevinger.
Tusind Drømme, hede, fagre,
om mit svimle Hoved flagre.
Aldrig kan jeg Livet vinde
før hos Santa, som er Kvinde.
da RIASRINGS Stemme atter lyder.
Ve, mit Hjerte sønderflænges.
Hvor er Frelse? hvor er Fred?
ud jeg higer, ud jeg længes,
men af Minderne jeg stænges,
og de lænke her mit Fjed.
paa Knæ.
Hjælp mig, Brama, hjælp, Du Stærke!
rejser sig, da SANTAS Stemme atter lyder.
Nej, hun gav mig Livets Mærke,
og for hende vil jeg vove
Straf og Brøde, vove Alt.
Lev da vel, I tyste Skove,
dunkle Stilhed, strenge Love!
Jeg maa følge, hun har kaldt.
ud til højre.

Tæppet.

ANDEN AKT.

Anga-land. — Offergaard.
Folket er samlet til Ofring og Fest.

CHOR
med ledsagende Dans.

Indra, den hellige,
Indra har hørt os.
svalet vor Læbe,
der gløded i Tørst.
Stor var hans Vrede,
Naaden var størst.

Kvælende hede
som Soløjets dvælende
Middagsstraaler
i Ørkensandet
brændte hans Blikke
Anga-landet.
Nu har han lukket
de tunge Laage
for Øjnenes Lyn,
sløret sit Bryn
under skytæt Taage
og sendt os kvægende,
kølende, lægende
Taarers Regn
fra Øjnenes Kroge:
Lise og Trøst,
Grøde og Høst
i Vandets levende Tegn.

Avner mejed
Leen før,
saftløs svajed
Siv og Rør.
Gult og kraftløst
dryssed Løvet,
Slægters Rigdom
sank i Støvet.
Marken svulmer
nu i Grøde,
Jordens Aarer
atter bløde.
Blomster bugne
ud af Svøbet,
Grønsvær kanter
Perleløbet.

KONGEN træder op med Følge. KATSJA. VIFANDAKA. SANTA. RIASRING i Folkehoben paa den modsatte Side.

KATSJA.

Tak være Dig, Du strenge Gud,
hvis Hjerte smelted under vore Taarer,
hvis fulde Bryst nu lader Naaden strømme,
at dine Børn kan die Himlens Vand.

til Vifandaka.

Og Tak til Dig, Du gudebaarne Yngling,
hvis rene Sjæl har frelst vort syge Land.

CHOR.

Hil ham, Vifandaka!
Frelse han blev os,
dristigt han rev os
af Hungerens Grav.
Hil ham, Vifandaka,
Helten iblandt os,
Naade han vandt os,
Liv han os gav.

KONGEN.

I Krigere og Folk af alle Kaster!
Med Jer jeg led, og nu med Jer jeg glædes.

I Takkehymnens dybe Melodier
skal Bryllupsfløjten som en Sangfugl slaa.
Imorgen ægter Santa vor Befrier.

VIFANDAKA.

Lotusblomsten Knoppen brød,
lader Duften stige sød.
Og min hele Sjæl sig kvæger
i dens drømmefyldte Bæger.

SANTA.

Lotusblomsten Knoppen brød,
dufter for Dig til sin Død.
Dybt i Drøm dens Sjæl var sænket,
Du har Drømmen Livet skjænket.

KONGEN.

Nu følg, mit Folk,
at i det Helligste, hvor Bramas Aand
paa stille Vinger over Altret suser,
jeg bringe kan vort Offer og vor Tak.

CHOR.

Brama, se med bøjet Nakke
vi din Helligdom betræde,
Dig med ydmyg Sjæl at takke
for din Naades rige Glæde.
Brama er et Himmelhvælv,
ingen Tanke kan ham maale.
Brama, Du er Lyset selv.
Evig lad din Godhed straale!

Alle bort.

RIASRING bliver alene tilbage.

RIASRING
bryder voldsomt ud.

Brama er Lys, men ogsaa Lyn!
Og Lynet rammer.
Saasandt mit Liv Vifandaka er viet,
skal vorde og ved *mig* hans Sjæl befriet.

Du drog ham, Kama, med din Rosenduft,
hans rene Sjæl du pletted med din Aande.
Du kvalmed Skovens friske Offerluft
med Længselsbrynde og med Elskovsvaande.

Men mig, Riasring, mig, der aldrig brød
min Troskab mod de evig-stærke Love,
gav Guders Ord Magt over Liv og Død.
Og denne Magt
til Frelsens Væld skal føre ham tilbage,
til Bønnens Rige og til Bodens Dragt,
om end paa blodig Fod han did maa drage.

Saa hør mig, Yama, Døds og Retfærds Gud!
Vær mig til Villie, det er Bramas Bud.
Naar denne Dag i Nattens Skygger slukkes,
da bred om Santas Kind dit hvide Lin;
lad hendes Sjæl paa Dødens Vande vugges,
at han, min Søn, kan atter vorde min.

han vil gaa.

YAMA, tilhyllet, staar pludselig for ham.

YAMA.

Riasring! stands!

RIASRING.

Hvo taler her?

YAMA.

Din Ven og hans.

RIASRING.

Jeg vil ej høre.

YAMA.

Bliv!

RIASRING.

Og ved du ej, at var Du Guden selv,
Du har at lyde kun.

YAMA.

Jeg veed, Du er Gudernes Yndling.
Dit Hjerte er rent som Dagen, der tændes,
og uden Svig er Din Mund.
Men husk, du er Menneske kun.
Dit Syn af dit Blod kunde blendes,
der banker for vildt.

RIASRING.

Min Villie skal kjendes,
din Manen er spildt.

YAMA.

Der gives milde Magter i Livet,
Magter, Du aldrig kjendte;
dog har de Sandhed og Ret.
Anger og Bod er vel trygge Veje
mod Lysets Hjem;
der findes andre, som ogsaa naa frem.

RIASRING.

Santa skal dø.

YAMA.

Vidste Du nu, hvad Du ikke kan se,
aldrig, Riasring,
aldrig lod Du det ske.
Indra selv har velsignet
den Pagt, Du vil bryde,
sluttet de blomstrende Kjerner
i samme Frø.

RIASRING.

Naar Nattens Stjerner
stige af Sø,
Yama, Yama!
skal Santa dø.

bort.

YAMA.

Det ske da, som Du vil, Du stærke Aand,
hvem aldrig Kvindens milde Magt har bøjet,
det ske da, som Du vil, ved Yamas Haand.

Paa hans Vink fyldes Scenen med Skyer og Tordenbrag.

Naar Skyerne atter lette, er Skuepladsen forvandlet til en Egn ved Ganges. Floden i Baggrunden, i Forgrunden til venstre et Tempel.

YAMA (i sin Gudeskikkelse) staaer paa Tempeltrappen og ser mod Solnedgangen, der farver Himlen pragtfuld rød.

YAMA.

Dvæl paa din Bane, Du glidende Sol!
hvil Dig paa Bjergtindens Rand,
tving under Straalernes Brand de gryende Stjerner.
Vide lad lyse dit Guld over Land,
spar paa dit luende Blod!
Santas maa flyde med dit og Vifandakas Taarer.

Skyggen voxer, Dagen hælder.
Nu er Solen kun en gylden Bræm.
Græd, Du skumringstætte Nat, der vælder
over Jorden, tung af Duft og Em.
Græd, o Nat, thi Lykken, Du skal føde,
tæller Yama alt blandt sine Døde.

Smyk Dig med Blomster, Du hæslige Død!
kom i berusende Damp!
tag hendes Liv uden Kamp, før hun aner din Styrke.
Luk hendes Øje med drømmelet Haand,
vug hende blidt som et Barn,
sluk som et Lys hendes Sjæl i de evige Strømme.

forsvinder.

En Baad lægger til. VIFANDAKA og SANTA træde ud af Baaden og nærme sig Templet.

VIFANDAKA.

Dagen døer i røde Strimer,
Køling spredes over Land,
Nattens taageslørte Timer
ordne deres lette Spand.

Her, hvor Templets Skygger skumre,
ene skal inat Du slumre,
takke for de svundne Aar,
bede for den Tid, der kommer.
Du har levet Livets Vaar,
stunder mod dets rige Sommer.

SANTA.

Stunder mod den bedste Lykke,
stunder mod det bedste Navn,
voxer fra den stille Skygge
ud i Solens Straalefavn.
Her, hvor Lysets Guder dvæle,
vil med Slør om Kind jeg knæle,
og i Nattens tyste Stund,
under Ensomhedens Vinge,
skal min bange Pigemund
Brama Bønnens Offer bringe.

VIFANDAKA.

Og til Kama skal Du bede,
Elskovs legemløse Gud —
ham, der skjærmer Fuglens Rede,
bærer Blomsterstøvet ud,
ham, der ejer dybest Glæde,
ham, der volder dybest Vaande,
ham, hvis Løfter er til Stede
i dit Kys og i din Aande.

SANTA.

Ja, for Kama skal jeg knæle,
ham, der gav mig i din Favn,
ham, der fylder vore Sjæle
med sit underfulde Navn;
ham, der nu sin Himmel hvælver
om min Tanke, hvor jeg gaaer,
for hvis Vælde dog jeg skjælver
som for *det*, jeg ej forstaaer.

VIFANDAKA.

Duggen dirrer nu i Luft,
og i sommerlette Strømme
aander Natten ud sin Duft.
Guder signe Santas Drømme!

SANTA.

Nu lev vel, til Natten viger!

VIFANDAKA.

— til vor Fryd med Solen stiger.

SANTA.

Nu lev vel den korte Stund.

VIFANDAKA.

Guder signe Santas Blund!

han stiger i Baaden og roer bort.

Santa lægger sig til Hvile udenfor Templet.
Mørket falder.

Fra Floden hører man

VIFANDAKA
synge.

Du, min Elskede, sov under Blomsternes Kummer,
der dugge i Slummer
din Sjæl.
Jeg styrer paa Baadens vuggende Fjæl
over Strømmen, der hviskende skummer.

SANTA
vinker.

God Nat — god Nat!

VIFANDAKA.

Du min Elskede, sov under Blomsternes Klokker,
der ringende lokker
til Blund.
Nu lukker alt Søvnen din bedende Mund,
og om Panden sig Drømmene flokker.

YAMA viser sig paa Tempeltrappen. Han strækker bydende
sin Haand ud over Santa.

SANTA
rejser sig.

Ve — det sortner for mig,
og Svimmel griber mig — — Vifandaka!

styrter død om.

VIFANDAKA
i det fjerne.

Du min Elskede, sov —!

Tæppet.

TREDIE AKT.

Foran Bramas Tempel. — Morgenstund.

CHOR
i Templet.

Af Tvendes Længsel
er Livet baaret —
af Tvendes Længsel
i Smil og Smerte,
mod Kyssets Sødme,
mod Favnens Tryghed,
mod Hjerteslag
under Moderhjerte.

RIASRING kommer.

RIASRING.

Alt toner Brudehymnen.
Med Solen skjønt den stiger over Landet.
Men Bruden ligger brudt paa Baarens Grene,
og Brudesengen tømres høj og bar
som til et Baal.

CHORET.

Nu giv, I Guder,
al Lysets Gave,
al Hjertets Lykke
de To i Eje.
Nu krans med Lotus
i frodig Fylde,
i Foraars-svulmen
de Unges Leje.

VIFANDAKA fra Forgrunden.

VIFANDAKA.

Alt Hymnen lyder.
Fra denne Sang, der bruser som en Fest,
staaer der idag en Jubel over Riget.
Al Livets Længsel dirrer i dens Toner,
og mod mit eget Hjerte stiger Blodet
i underfuld usigelig Forventning.

knæler.

I høje Guder! har min Fod,
min Haand, min Mund gjort Jer imod,
og synded jeg i Tanke —
tag ikke Lykken fra mit Liv,
men naadig giv,
at om min Viv
den frodig sig maa ranke.

RIASRING.

Han knæler dybt, han beder fromt.
Kun stakket Frist, thi dødsenstomt
staaer Brudehusets Kammer.
I Guder, led ham til mit Bryst.
Jeg ejer Trøst,
naar Livets Lyst
gaaer op i Syndens Flammer.

VIFANDAKA
rejser sig og gaaer mod Templet.

RIASRING
standser ham.

Vifandaka!

VIFANDAKA
forfærdet.

Riasring her!

RIASRING.

Følg med.

VIFANDAKA.

Hvorhen?

RIASRING.

Til Skoven, til vor Ensomhed,
til Fred og Lykke under Bramas Vinger.

VIFANDAKA.

Jeg kan det ej, forlang det ej.

RIASRING.

Afsted!
Jeg beder ikke her, jeg *tvinger*.

VIFANDAKA.

Tilgiv, o Fader, hvad Din Søn forbrød.
Saasandt Du har mig kjær, saa bøj dit Hjerte,
saa byd mig ej at bytte Liv med Død,
ei Bryllupsfryd med Ensomhedens Smerte.

RIASRING.

Krank er din Lykke, knoppes paa en Nat
og visner i den næste.
Den Lykke, *jeg* kan skjænke Dig, min Søn,
er som en hellig Ceder eviggrøn.
Dens Ved kan intet Jern til Marven ramme,
og ingen Stormvind flense kan dens Stamme.

VIFANDAKA.

Jeg elsker Santa, og hun har mit Ord,
jeg elsker hende mer end Dig og Livet,
vil ikke træde i dit mørke Spor,
vil nyde Lykken, Kama har mig givet.

RIASRING
opbragt.

Og eders Elskov, dette Spil af Luner,
den sanselige, tankeløse Leg,
den, troer Du, kan besejre *mig* —
min stærke, dybe Følelse for Sønnen?
Kan da et Vindpust slukke Solen?
Kan Barneskrig da overdøve Storm?

VIFANDAKA
paa Knæ.

Jeg veed, Du knuser os, ifald Du vil.
Men gjør det ej, vær naadig, lad mig fare.
Jeg skabtes ej som Du til Ensomhed,
jeg er en ringe jordisk Sjæl, der ej
har Plads hos Dig i fromme Vismænds Skare.

RIASRING.

Staa op og følg.
Om end hvert Fjed skal smerte Dig som Luer,
den Vej, Du gaaer med *mig*, den gaaer Du tryg.
Her venter Dig kun Sorg.

VIFANDAKA.

Kun Jubel, Jubel!

RIASRING.

Kun Sorg.

Toner af en Sørgemarch høres.

VIFANDAKA.

Hvad nu? hvi tier Bryllupshymnen?
hvorfor de lange Klagelyd?

RIASRING.

Se der!

Sørgemarchen kommer nærmere.

SANTA bæres ind paa en Baare, fulgt af KONGEN og Folket.

CHOR.

Døden har sejret, Døden den grumme.
Hjertet er stille, Læberne stumme.

Døden har sejret, Døden den gustne,
slappet er Haanden, Øjnene brustne.

Blomsten, der dufted til Bryllup og Fest,
slører nu Sorg og dugge nu Taarer.

Yama har budt sig hos Bruden til Gjæst,
Yama, der Sjælene kaarer.

VIFANDAKA
kaster sig over Baaren.

Santa, Santa, stiv og kold!
brudesmykt i Dødens Vold —
Livets Flor om Haar og Pande,
Dødens Skum om Læbens Rande —
Santa, Santa! stiv og kold.

KONGEN
med Chor.

Af Sorgen lammet
jeg staaer ved Baaren;
til Hjerteroden
har Slaget rammet.
I Taagefloden
nu Santa drømmer.
Hvad hjælper Taaren,
der stille strømmer?

VIFANDAKA
rejser sig i Fortvivlelse.

Styrt og fald, I Søjler ranke
under Himlens Straalebro.
Synk i Mulm, I Stjerner blanke!
brist, hvert Haab, og brist, hver Tanke,
der faaer Livet til at gro!
Santa, Santa — stiv og kold —
brudesmykt i Dødens Vold.

synker atter sammen.

Lang Taushed.

RIASRING
lægger Haanden paa hans Skulder.

Følg med.
Hos mig er Trøst for Jordens største Kvide.

VIFANDAKA.

Hos Dig?

RIASRING.

Følg med mig.

VIFANDAKA.
springer op i Raseri.

Aldrig! Du har voldt det.
Du, Du er hendes Morder!

KONGEN
med Chor.

Morder! Morder!

RIASRING.

I hendes Død kun er der Liv for *ham*.

VIFANDAKA.

I hendes Død er ogsaa Død for *mig*.
Min Fod er voxet fast til dette Sted,
og ingen Magt skal rive mig fra Baaren.

RIASRING
forfærdet.

Vifandaka —

VIFANDAKA
vildt.

Og talte Du med Bramas egen Tunge,
og var din Favn paa Himlens Skatte rig,
her vil jeg dø, her, hos min Lykkes Lig.

RIASRING.

Min Kjærlighed — er den da Intet mer?
de mange vaagne Nætter ved din Side,
de tusind hede Bønner for din Sjæl?

VIFANDAKA.

Tal ej om Kjærlighed. Du *kan* ej elske,
Du, som med Vold slaaer Kjærlighed ihjel.
Gaa til din Skov; jeg bliver her og døer.
Men min Forbandelse skal følge Dig,
og alle Elskende skal Dig forbande.

CHOR.

Alle Elskende skal Dig forbande!

RIASRING.

Svoer jeg da ej at ofre Dig mit Liv?
og troer Du ej, at Livet er hos *mig?*

VIFANDAKA.

Hos *Dig* er Døden, Kulden, Savnet, Rædslen!

CHOR.

Savnet! Rædslen!

RIASRING
rystet.

Vifandaka! din Sorg forfærder mig.
Blev dette da min Stræbens Løn,
at jeg skal vride Hænderne til Blods,
besejret af en Kvindes Lig?

VIFANDAKA.

Lev vel,
Fra Baalets Glød skal jeg med Santa stige
til Bramas Fred, til Solens Rige.
Men Du skal famle om i Savnets Mulm,
og fra din Sjæl skal Rædslen aldrig vige.

RIASRING.

Vifandaka!
Hvad er mig Livet uden Dig?

VIFANDAKA.

Lev vel.

kaster sig atter over Baaren.

Riasring staar i stærk indre Kamp.

Lang Pause.

RIASRING.

Brama! hør din Tjeners Røst.
Har jeg fejlet, vil Du glemme.
Lad din Naade mig fornemme
som et Varsel i mit Bryst.
Kalder Du med sagte Stemme

gjennem denne Ynglings Taarer?
Brama, er det *mig*, Du kaarer?

gaaer efter en kort Pause hen til Vifandaka.

Min Søn!
Er skrøbelig din Sjæl end som en Kvindes,
jeg elsker Dig endnu. Og til Bevis:
jeg ofrer Dig mit Liv, som jeg har svoret.

med løftede Hænder.

Nu, Brama, lad mit Offer lutre ham!
Hvad ej mit Liv har evnet til hans Frelse,
det lad min *Død* formaa.

VIFANDAKA
rejser sig.

Riasring — Fader!

RIASRING
besværgende.

Liv for Liv er Yamas Bud!
Liv for Liv jeg vil ham byde.
Yama, Døds og Retfærds Gud!
jeg har kaldt Dig, Du maa lyde.

Mørke over Scenen.

YAMA, i sin Gudeskikkelse, kommer til Syne foran Templet.

RIASRING
peger paa Santa.

Tag din Haand fra denne Pige!
tag mig bort i hendes Sted.

YAMA
strækker sin Haand ud over Santa og rækker Riasring den anden.

Gjennem Døden skal Du stige
op til Bramas Himmelfred.

Han forsvinder med Riasring.

Scenen atter lys.

SANTA
rejser sig fra Baaren.

VIFANDAKA.

Hun lever — Santa — Elskte!

CHOR.

Hun er frelst.

SANTA.

Hvor tungt jeg sov og drømte ej om *Dig!*

VIFANDAKA
paa Knæ.

Santa! bøj Dig ved min Side.
Lad os takke Lysets Ven,
der for os sin Sjæl gav hen,
Dødens tunge Kval at lide —
bede, at vort Liv maa bære
os mod Brama, ham til Ære.

CHOR.

Brama er et Himmelhvælv,
ingen Tanke kan ham maale.
Brama, Du er Lyset selv.
Evig lad din Godhed straale!

Tæppet.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

EINAR CHRISTIANSEN

LINDOWS BØRN. Skuespil i fire Akter. 1 Kr. 75 Øre.

EN EGOIST. Lystspil i to Akter. 1 Kr. 50 Øre.

NERO. Tragisk Skuespil i fem Akter. 2 Kr. 25 Øre.

BRODER RUS. Komedie i fire Akter. *2det Oplag.* 2 Kr. 50 Øre; eleg. indb. 3 Kr. 75 Øre.

JOPPE. En ung Kvindes Historie. 4 Kr. 75 Øre; sm. ind. 6 Kr. 25 Øre.

GENERATIONER. Skuespil i tre Akter. 1 Kr. 25 Øre.

PETER PLUS. Eventyr i tre Akter. *2det Oplag.* 2 Kr. 25 Øre; eleg. indb. 3 Kr. 50 Øre.

FOLKESNAK. Dramatisk Bagatel. 85 Øre.

LETIZIA. 3 Kr.; eleg. indb. 4 Kr. 35 Øre.

ANNETTE. Skuespil i tre Akter. 2 Kr. 25 Øre; eleg. indb. 3 Kr. 50 Øre.

CLEOPATRA. Opera i tre Akter. 50 Øre.

OLUP. Opera i fire Akter. 50 Øre.

HJARL. En Ungdoms-Historie. 6 Kr.; eleg. indb. 7 Kr. 75 Øre.

DEN TREKANTEDE HAT. Komisk Opera i tre Akter. 50 Øre.

FRØKEN BODIL OG HENDES BRODER. Lystspil i tre Akter. 2 Kr. 25 Øre.

MELLEM BRØDRE. Skuespil i fire Akter. 2 Kr. 50 Øre.

MODNE MÆND. Komedie i fire Akter.

COSMUS. Drama. 5 Kr.; eleg. indb. 6 Kr. 50 Øre.

Forlagstrykkeriet, Klareboderne 3, København K.